

כלה חנה-חיה-שרה ושושבינה
למחרת בבוקר — קרחת

שים בלבד. חנה, מורה בכתה ו"ו בבית הספר בתי-יעקב במגדאל, ראתה את בע" לה המיועד, תלמיד הישיבה, פעמיים לפני נישואיה: לפני האירוסין, ובאירוסין עצמם. הוריה אמרו: "כן".

במוצאי-השבת האחרונה הגיעו כל נשות משפחת החתן לבית הכלה, והעניקו לה טבעת-יהלומים, רדוד זהב, עטרה לראש, וסידור מהודר. היא ערכה אז מסיבת פרי-דה לחברותיה הרחוקות. יחידה, במעוץ אמיתיות, הן ביכו את עלומיה.

גם החתן הצעיר, בן ה-17, שבחודשים האחרונים הצליח להצמיח לראשונה זקן וזעי, ערך במקביל סעודת פרידה לחבריו הרחוקים. גם אליו הגיעו נציגי הכלה עמוסי מתנות: שטריימל, קיטל, וטלית עם עטרה של כסף.

היא היתה כלה נירגשת. חיוורת, רצינית, משוחה בשפתון חיוור. מכירה במעמדה ה" חדש: לא עוד מורה במגדאל, כי אם אשת יורש-העצר. פניה היו גלויים, ללא צעיף-הכלה המסורתית. רק דקה לפני החופה הגיח החתן — בקאפוטת השחורה ובגרבנים ה" לבנות — מטפחת על פניה. אחיה הצעיר נעדר מהטקס. לא היו לו נעליים. הוא בן חמישה חודשים.

עד מאוחר בלילה נמשכה ההילולה. הש" כם בבוקר, מיד לאחר ליל הכלולות, צעדה הכלה, לקול תופים ומחולות, לטקס נוסף: גילוח ראשה.

חתכו בחיים

ערב חג השבועות נודע בבני-ברק, כי אחד מחתיקי העיר נפטר, אחרי מחלה, ב" בית-החולים תל-השומר. הדבר לא עשה ב" עיר חתרנית רושם מיוחד, כי יהודה קופר-ברג כבר הספיק לעבור את גיל ה-80 אך הלחיתו של הישיש הפכה את בני-ברק ל" מרקחה.

אנשי החברא-קדישא, שבאו לקבל את הגופה, גילו כי בוצע בה ניתוח שלאחר המוות. במשך החג סערה העיר כולה. ב" 120 בתי-הכנסת היה זה הנושא שדובר בו בועם גובר והולך. הועם נמשך גם לאחר החג. "אייאפשר לשתוק יותר?" טענו כמה עסקנים דתיים.

הלהיבו את הרוחות עוד יותר עסקני אגודת דת-ישראל, שלא פסקו מלהזכיר כי בראש משרד-הבריאות עומד שר המפד"ל, והוא אחראי ל"שערוריית ניתוח המתים". הועם הגיע לשיאו במוצאי-שבת, כשבבית-הכנסת המרכזי, ברחוב רבי עקיבא, התכנסה אסי-פת"עם כדי למחות נגד ביתור גופתו של קופרברג, וזיהו מתפללי בית-הכנסת. ל" אסיפה זו דומה לא רק מאות מחושבי ה" עיר, כי אם גם כל רבניה. נאומים נרגשים השמיעו רב העיר יעקב לנדאו, רבם של החוגים הקיצוניים שמואל ואוונר, ורבו של הפועל המזרחי נתן פרידמן. בתום האסיפה אף הוקראו החלטות הקראות לשים קץ לתופעה.

אגרופים ובעיטות. הפרשה יכלה (המשך בעמוד 14)

אך שפירא, כסוחר טוב, הוציא מעז מתוק. עוד בטרם נודע כי נכנע לרבנים, מיהר להיכנס למשאומתן עם סיעת לימ"י-נה האופוזיציונית שבתוך המפלגה, הציע למנות אחד מחברי הסיעה לתפקיד סגן יו"ר הכנסת, תמורת ריכוך דרישותיה ב" ועידת המפלגה הקרובה.

אנשי לימ"פנה הכנימו — ושפירא ויתר להם על דבר שכבר ויתר עליו קודם לכן בפני הרבנים.

מנגנון

באיהור מה

"אני שמח שנוכחתה לדעת, כי בישראל יודעים להוקיר — אם כי באיחור-מה — כל הראוי להוקרה." כך כתב השבוע דויד בן-גוריון לד"ר בינגמן הלוי, בהיכנסו ל" תפקידו כשופט בית-המשפט העליון. היה זה רמז עדין למסע-ההקדעה חסרת-התקדים שנערך בשעתו על-ידי מקורביו של בן-גוריון עצמו נגד הלוי, נשיא בית-המשפט המחוזי בירושלים, כאשר הוציא את פסק-דינו הקטלני נגד ישראל קסטנר ("מכר את נשמתו לשטן").

עתה, שמונה שנים אחרי אותו פסק-דין היסטורי, לא נותר כמעט אדם אשר לא שמח למינויו החדש של השופט יפה-התואר ו" מנציה-הלכת.

יתכן כי במכתב-הברכה של דויד בן-גוריון היה רמז לפרשה קרובה יותר. כי כאשר הוחלט למנות שופט נוסף לבית המשפט העליון, היה זה בן-גוריון עצמו שהציע את מועמדותו של גדעון האוונר, האיש שהצטיין בשרותו הנאמן לבן-גוריון, בהיותו יועץ משפטי של הממשלה. ההצעה לא נתקבלה. שופטי בית-המש" פט העליון התכנסו לישיבה סגורה, החלי" טו כי אין האוונר מתאים לכהונה הרמה, ועל נציגם בועדת המינויים הוטל להתנגד להאוונר.

גם עורכי-הדין, המיוצגים באותה ועדה, הגיעו למסקנה דומה. מול שני כוחות אלה לא אבה בן-גוריון ללחום את מלחמתו של האוונר. באופן טבעי העולתה מועמדותו של ד"ר הלוי, שעל רמתו המשפטית וה" אישית לא היו מערערים.

דת

סולחה בחצר הרבי

שום הפגנה פוליטית, שום מופע אמנר-תי, לא היו מצליחים לאסוף בישראל אלפי בני-אדם משולהבים, כמו טקס נישואין אחד של נער בן 17 ונערה בת 19, שנערך ב" יום ראשון בבני-ברק.

ריצת אמוק. מאתיים אורחים הוטסו מארצות-הברית, עשרות אוטובוסים עמוסים נטורי-קרתא נהרו מקצות הקרן, ומאות תושבים זרמו משכונותיה של בני-ברק, אל הכיכר הצנקית שמול פנסיון ואגשאל. ב" שעה חמש אחר הצהריים השחירה הכיכר החולית: אלפיים חסידים בקאפוטות וב" שטריימלעך שחורים. בשולי הכיכר ניצבצו כתמים צבעוניים: נשים.

הרמקול דיווח פקודות רועמות באידיש. קופסות הצדקה קישקשו ללא רחמים, וב" רקע, על גג הפנסיון, קיפצה חמישה מוסי-קאלית — קונטרה-באס, תוף, כינור וקלארי-נטות — בקאפוטות שחורות: חמישיית ויזניץ.

ניידות משטרה ואמבולאנסים עמדו דרו" כים בקצה הרחוב. "דער רבי גייט", אמר מישלה, ואלפיים קאפוטות שחורות החלו לדחור לקראת מכונת הארץ הכחולה. היתה זו מרוצת אמוק. מכנסי האורחים נקרעו. על החול הצהוב התגלגלו שעונים שניקרקעו מידיים, צמידים-נשים, חגורות, כ" בעים, מטפחות, ופאה נוכרית של גברת אלמונית. שלל שהיה יכול למלא אלפי קופ" סו"צדקה ליובל השנים הבאות. עשרה יל" דים נדרסו, אבל קמו מייד, והצטרפו ל" מירוק, בראשים חשופים. הכפפות נעלמו.

החורים אמרו "כן!" היתה זו חתר"נה בעלת משמעות "פוליטית". הכלה, נצר לבית צאנז, בעוד החתן נצר לבית סאדי-גורא, לפני 150 שנה סערה אירופה המזר" חית היהודית ממחלוקת שבין שתי חצרות האדמו"רים. השבוע נערכה חתונת הפיוס — הסולחה הראשונה בין שתי החצרות מאז פרוץ המחלוקת.

הכלה, תמירה וארוכה, בעלת שם פרטי ארוך גם כן: חנה-חיה-שרה. החתן נמוך, בעל שם קצר: ישראליקל. היא — בת ה" רבי משולם זושיא טברסקי, מבני-ברק. הוא — נכדו ויורש-העצר של האדמו"ר מחי"י-ניץ.

השידוך הוצע להוריה לפני ארבעה חוד'

ישראל כראש-גשר של המערב, בתוך יבשת המשתחררת מן התלות במערב.

דעות

"להרוג! להרוג!"

מתוך סטנוגרמה של סימפוזיון על בע" יות הכלכלה, שנערך לא מכבר מטעם ה" ריבועון קשת:

"כ"ב יוחנן באדר: ... האנשים ה" צעירים היושבים כאן אינם יודעים את ה" מהפכה הגדולה שחלה בעם שלנו. לא כ" כ" טיבעי שיש לנו חקלאים, שיש לנו חקל" אות. זה דבר מלאכותי שיש לנו חקלאים המוכנים למות בעד עוד חתיכת קרקע... **משה דיין** (מתפרץ לדבריו): להרוג, לא למות!

באדר: ... כמו האיכרים הפולניים... **דיין** (משסע שוב): למות — זה מחש" בה של חיות. אבל כאן זה להרוג!

מפלגות

מקומה של אשה

עברו חודשיים מאז נפטר סגן יו"ר ה" כנסת מטעם המפד"ל, יעקב אהרן גרינברג. לפי כללי העסקנות המפלגתית, צריך היה כבר לשבת במקומו סגן יו"ר אחר מטעם מפלגתו. אולם עד ראשית השבוע לא הצ" ליתה המפלגה הדתית-לאומית למנות מוע" מד מתוכה.

המועמדת הטבעית לתפקיד זה היתה חברת-הכנסת טובה סנהוראית. היא בעלת ותק, שקולה בהופעותיה, ומנוסה בעבודה פארלמנטרית. ואומנם, חבריה לסיצה החלי" טו להציע אותה במקום גרינברג. אך ב" טרם הספיק יו"ר הסיעה — במיקרה זה טובה סנהוראית עצמה — להודיע לנשיאות הכנסת על מינוי הסגן, נודע הדבר לכמה מרבני המפלגה.

הם הקימו צעקה גדולה. לא ז"י שאשה נשלחה על-ידי המפלגה לכנסת — דבר ה" נוגד את דיני השולחן ערוך — אלא ש" עתה עומדים להציע אותה לתפקיד רם יותר. בראש הצועקים בלט הרב פישל שחורש, ראש איגוד הרבנים של המפלגה. לחיים משה שפירא לא היתה ברירה, אלא לסגת. גם המשלחת של נשי התנועה, ב" ראשות הרבנים שרה הרצוג, שהשמיעה מח" אה, לא יכלה לשנות את הגזרה.

ועידה, ולרוב שלחו נציגים מישיניים לסעוד עם אבריאלי, שניראה להם כטרדן מיותר. השגרירות עצמה העריכה את המצב נכ" נה: אי-אפשר לסמוך על ידיי ישראל. לא מפני שהם הפכפכים, אלא מפני שעבורם מהחה הבעיה הישראלית שאלה בעלת חשיבות שניה או שלישית. אילו העלו ה" ערבים הצעת-גינני נגד ישראל, ועמדו ב" כל תוקף שההצעה נתקבל, אין כמעט ספק שהיתה מתקבלת.

הסביר אחד ממארגני הועידה, חבשי רם" מעלה: "אנחנו היידיים הטובים ביותר של ישראל באפריקה. אבל אם יתעקשו הער" בים — אפילו הקיסר היילה סילאסי יצביע בעד ההצעה הערבית."

כי דאגתם הראשונה של גוראריה-יהודה החבשי ויתר הנשיאים, היתה: להציג בפני העולם חזית אפריקאית מאוחדת לחלוטין. הם רצו שכל החלטות הועידה יתקבלו פה אחד, ללא מריבות חיכוחים. העלאת הסיכ" סוך הישראלי-ערבי היתה ללא ספק גוררת ויכוח כלשהו, שהיה מסתיים בהחלטה של רוב נגד מיעוט. על כן ביקשו וחזרו ו" ביקשו מעבד אל-נאצר, לבל יעלה את ה" שאלה במושב זה. עבד אל-נאצר נענה ל" פנייתם — לא מפני החשש שמא לא ימצא רוב מצביעים בעד הצעתו — אלא כדי לשמור על יוקרתו האישית העצומה, כ" מנהיג נבון.

"אתם לא בסדר." הדגש בשידולי הנשיאים היה על המילים "לא בועידה זו". בעוד כשנה וחצי תתכנס ועידת פיסגה שניה, אולי בטונים הערבית. בועידה זו יוכלו הנשיאים להעלות לדיון את בעיותיהן הממשיות של ארצותיהם, ואין כמעט ספק כי שש המדינות הערביות יעלו את ה" בעייה הישראלית. ידידי ישראל האפריק" אים ילכו בדרך הניטראליסטים בכאנדוגג ובבלגראד, יצביעו מן הסתם בעד החלטות האו"ם — שהן למעשה החלטות נגד ישראל. לאורח הישראלי, שהולעט בשובעיים ה" אחרונים בסיפורים על המיפנה הגדול ש" השנה המדיניות הישראלית — תהיה צפויה אכזבה כפולה.

הסביר אחד בומנגיל, הענק החייכני, שהיה ידימינו של בן-כלה האלגירי ב" אדיס-אבבה. "אתם (הישראלים) לא בסדר. אתם באמת לא בסדר. לא בא שום שינוי במדיניות שלכם."

וכל עוד לא בא שינוי במדיניות, לא ייתכן גם שינוי יסודי בעמדה הרואה את

הכלה והחתן אחרי החופה

ביום הקודם — פרידה מן החברות

אדמו"רים ורבנים בעת החופה

בערב — טבעת יהלומים